

УПУТСТВО И ОКВИРНИ ПРОГРАМ ЗА ПРИПРЕМУ СТРУЧНОГ ИСПИТА ИЗ ОБЛАСТИ САОБРАЋАЈА

Стручни испит се полаже на начин прописан Правилником о условима, програму и начину полагања стручног испита у области просторног и урбанистичког планирања израде техничке документације и грађења (Сл. Гласник РС бр. 4/2010) и састоји се од:

- општег дела
- посебног дела

Општи део стручног испита полаже се према јединственом програму.

Посебан део стручног испита обухвата:

- 1) Писмени део испита: израда писменог стручног рада, односно пројекта;
- 2) Усмени део испита:
 - одбрана стручног рада
 - провера познавања закона, техничких прописа, норматива, стандарда и других прописа из области из које кандидат полаже стручни испит.

Општи део стручног испита обухвата следеће градиво:

1. Друштвено и економско уређење
2. Радни односи
3. Управни поступак

Правни извори за општи део стручног испита:

1. Устав Републике Србије (Сл. гласник РС 83/2006);
2. Закон о раду (Сл. гласник РС бр. 24/05, 61/05 и 54/09);
3. Закон о општем управном поступку (Сл. лист СРЈ бр. 33/97 и 31/01);

ПОСЕБАН ДЕО СТРУЧНОГ ИСПИТА

1. ПИСМЕНИ ДЕО ИСПИТА

1.1. ИЗРАДА СТРУЧНОГ РАДА – ПРОЈЕКТА

Стручни рад треба да буде урађен у облику *главног пројекта из области друмског, железничког, водног, ваздушног, ПТТ саобраћаја и интегралног транспорта.*

Кандидат или предузеће (установа) у којој је кандидат запослен предлажу назив једне или више тема - пројекта, од којих ће Комисија прихватити једну, или ће упутити кандидата да измени или допуни наслов предложене теме.

Стручни рад кандидат ради самостално, односно под надзором испитивача – ментора, чија је стручност и специјалност из области за коју се ради главни пројекат.

Стручни рад треба да садржи следећа поглавља:

1. Насловна страна и име кандидата;
2. Изјава о самосталној изради пројекта;
3. Пројектни задатак;
4. Разрада пројекта, технологија и пројектовање;
5. Прорачун;
6. Предмер и предрачун
7. Прилог о примењеним мерама заштите на раду, заштите животне средине и заштите од пожара;
8. Списак графичке документације;
9. Списак коришћене литературе и прописа.

2. УСМЕНИ ДЕО ИСПИТА

2.1. ОДБРАНА СТРУЧНОГ РАДА

Одбрана стручног рада врши се усмено пред Комисијом коју је именовао министар Министарства животне средине и просторног планирања.

Одбрана стручног рада обухвата усмено образложење концепције пројекта и оправданости пројектованих решења, функције, образложење предложених решења са аспекта савремених техничких, технолошких и других научних достигнућа у области из које је израђен стручни рад и економских предности тих решења. Осим тога, даје се стручно мишљење о начину реализације пројекта са аспекта локације, услова за заштиту животне средине, заштиту на раду и заштите од пожара и других услова прописаних за врсту и намену објекта који је предмет стручног рада.

Након презентације пројектних решења по горе наведеним тезама, кандидат одговара на питања која му постављају ментор и чланови Комисије, ради провере самосталности у изради пројекта, познавања методологије израде пројектне документације и познавања законских прописа који су примењени при изради предметног пројекта.

2.2. ПОЗНАВАЊЕ ЗАКОНА, ТЕХНИЧКИХ ПРОПИСА, НОРМАТИВА, СТАНДАРДА И ДРУГИХ ПРОПИСА ИЗ ОБЛАСТИ ИЗ КОЈЕ СЕ ПОЛАЖЕ СТРУЧНИ ИСПИТ

Проверу познавања прописа врши иста Комисија, након одбране стручног рада. Предмет се полаже усмено.

Кандидат мора да зна смисао и суштину чланова законских прописа које тумачи.

Програмом овог предмета предвиђена је провера знања из следећих поглавља:

Закони:

- **Закон о планирању и изградњи** (Службени гласник Републике Србије бр. 72/09, Београд од 21.09.09. и 81/09-исправке)
- **Закон о безбедности саобраћаја на путевима** (Службени гласник Републике Србије бр. 41/09, Београд)
- **Закон о заштити на раду** (Службени гласник Републике Србије бр. 22/91 и 53/93, Београд)
- **Закон о јавним путевима** (Службени гласник Републике Србије бр. 101/05, Београд)
- **Закон о унутрашњој пловидби** (Службени гласник СРС, бр. 54 од 27.09.1990).
- **Збирка закона и правилника о планирању и грађењу објеката и изради техничке документације.**
- **Закон о безбедности и здрављу на раду.**
- **Закон о електронским комуникацијама** ("Службени гласник Републике Србије", број 44/10).
- **Закон о железници**, (Сл.гласник РС бр. 18/2005 од 24.2.2005. године)
- **Закон о безбедности у железничком саобраћају** (Сл. лист СРЈ, бр. [60/98](#) и [36/99](#). измене 1/2003-1 и 101/2005-28).
- **Закон о јавним набавкама**, објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 116/2008 од 22.12.2008. године.
- **Закон о уговорима о превозу у железничком саобраћају** (Сл. лист СРЈ бр. 26/95).

2. Други прописи, нормативи и стандарди из области из које кандидат полаже испит

- Објаве Међународне железничке уније UIC: 140, 406 и 413,
- Конвенција о међународним превозима железницама - COTIF , ступила на снагу од 01.јула 2006.године.
- Прописи који се односе на изградњу, безбедност, коришћење железничке инфраструктуре
- Правилник о садржини, обиму и начину израде претходне студије оправданости и студије оправданости за изградњу објеката Сл. Гласник РС бр.80/2005
- Правилник о саобраћајној сигнализацији Службени гласник Републике Србије бр. 26/10, Београд
- Правилници које доноси Републичка Агенција за електронске комуникације (<http://www.ratel.rs>)
- Правилник о садржини, обиму и начину израде претходне студије оправданости и студије оправданости за изградњу објеката Сл. Гласник РС бр.80/2005
- Сигнални правилник
- Саобраћајни правилник
- Правилник о изради реда вожње
- Правилник о организацији превоза путника и пошилјака
- Правилник о одржавању железничких возила
- Правилник за вучу возова на ЈЖ
- Правилник о одржавању горњег строја пруга ЈЖ
- Правилник о одржавању доњег строја пруга ЈЖ
- Правилник о мерама за безбедност саобраћаја и сигурност радника при извођењу радова на прузи
- Правилник о начину укрштања железничке пруге и пута
- Правилник о категоризацији пруга
- Правилник о одржавању сигнално-сигурносних постројења
- Правилник о функционисању система веза на ЈЖ
- Правилник о основним условима за пројектовање, грађење, реконструкцију и пуштање у погон сигнално-сигурносних постројења
- Техничке препоруке за означавање радова на путу: Институт за стандардизацију Србије, Београд
- СРПС-Српски стандарди из области вертикалне и хоризонталне сигнализације на путевима
- Упутство о техничким нормативима и подацима за израду и извршење реда вожње
- Упутство за утврђивање капацитета и организације теретног саобраћаја
- Упутство о привременом регулисању саобраћаја возова на двоколосечним пругама за време капиталног ремонта једног колосека
- Упутство за израду технолошког процеса рада ранжирних и распоредних станица
- Упутство о опремању путних прелаза у нивоу електричним уређајима за осигурање
- ITU-T препоруке (<http://www.itu.int/opb/>)

- Preporuke serije E: *Overall Network Operation. Telephone Service, Service Operation and Human Factors*
- Preporuke serije G: *Transmission Systems and Media, Digital Systems and Networks*
- Preporuke serije I: *Integrated Services Digital Network*
- Preporuke serije H: *Audiovisual and Multimedia Systems*
- Preporuke serije M: *TMN and Network Maintenance*
- Preporuke serije O: *Specifications of Measuring Equipment*
- Preporuke serije Q: *Switching and Signalling*
- Preporuke serije Y: *Global information infrastructure, Internet protocol aspects and Next-Generation Networks*
- IETF RFC dokumenti sa statusom standarda (<http://www.rfc-editor.org/>)
- IEEE 802 standardi (<http://grouper.ieee.org/groups/802/dots.html>)

Литература:

- Д. Крецуљ, В. Чолић, - „Пловна средства“, Саобраћајни факултет, Универзитет у Београду, 2008
- В. Чолић, З. Радмиловић, В. Шкиљаица - „Водни саобраћај“, Саобраћајни факултет, Универзитет у Београду, 2005
- В. Чолић - „Отпор брода – савремене методе прорачуна“, Саобраћајни факултет, Универзитет у Београду, 2002
- Здравковић П., Станић Б., Вукановић С., Милосављевић С.: Елементи саобраћајног пројектовања-Вертикална сигнализација-Саобраћајни факултет, Београд
- Здравковић П., Станић Б., Вукановић С., Милосављевић С.: Елементи саобраћајног пројектовања-Хоризонтална сигнализација-Саобраћајни факултет, Београд
- Особа М., Вукановић С. Станић Б.: Управљање саобраћајем светлосним сигнаlima- Саобраћајни факултет, Београд